

Terras raras e minas: in s'elencu fintzas Silius

Su Senadu aprovat in segunda letura su testu chi devenit lege. Todde: "Violades is mandos nostros". Sa prima mina individuada s'agatat etotu in su Sud Sardigna. Cales sunt is terras raras chi s'Ue cheret bogare

Unu muntone de terras raras e matèrias primas pretziosas chi s'Itàlia e is àteros Istados de s'Ue sunt obrigados a si prodùere in domo ca sunt netzessàrios pro sa transitzione

ecològica e digitale. Su decretu "Matèrias primas" aprovalu in manera definitiva dae su Senadu donat custu indicu, istabilende protzeduras atzeleradas (màssimu 18 meses) pro s'autorizzazione a s'apertura de minas noas e giatzimentos. A s'Ispra at a tocare imbetzes su còmputu de realizzare una mapa agiornada de is giassos de revisionare cada 5 annos. Pro su ministru de is Impresas, Adolfo Urso, s'Itàlia "est in s'avanguardia in Europa pro de garantire is matèrias primas críticas netzessàrias pro atzelerare sa transitzione digitale e birde".

S'Ispra, comente naradu, at a dèvere mappare is àreas cun possibles sites estrativos noos giai connotos e serrados dae tempus e chi oe diant pòdere èssere torrados a abèrrere. In totu s'obietivu inditadu dae s'Ue est a arribbare a s'importazione de is terras raras pro unu quantitativu non superiore a su 65% pro cada Istadu. Si depet tènnere contu chi s'Itàlia oe importat finas a su 90 pro chentu de is matèrias chi netzèssitat. S'Ispra at contadu bene 55 possibles minas o giatzimentos ùtiles, cumintzande dae sa de Silius, in su Sud Sardigna, serrada in su 2006 ma achirida s'annu coladu dae sa Minerària Gerrei, sa sotziedade chi at otentu sa cuntzessione, chi contat de torrare a aviare sa faina de bogadura de sa fluorite (previsione de produttione annuale de 70 mìgia tonnelladas de fluorite a su 97,5% e 6.800 tonnelladas de galena) intro pagos meses.

Sa fluorite est impreada in s'indùstria de bidru, atzàrgiu, alluminiu, eletrònica e refrigerazione. Si cumprendet duncas comente cust produttione siat "istratègica". Chie non nch'istat, a su mancu no a custas cunditiones, est sa Sardigna chi giai in Cunferèntzia unificada Istadu Regiones aiat pesadu sa chistione de su interessu nou de s'Ente autònomu in su protzessu de valutazione e de cuntzessione de is autorizaciones, revendichende sa cumpetèntzia esclusiva in matèria de cavas e minas in su territòriu de cumpetèntzia. Una chèscia simile a sa de sa Regione sarda est arribbada fintzas dae sa Toscana chi in si lamentat de s'esclusione dae is protzessos detzisionales.

Como chi su decretu est devènnidu lege, sa governadora Alessandra Todde dd'at impugnadu dae in antis sa Corte costituzionale pro violazione de is cumpetèntzias de sa Sardigna. Perunu "interessu in su protzessu de valutazione" e perunu "acordu vinculante" est prevididu in su testu. Pro sa presidente, si leghet in una nota difùndida a s'incras de s'aprovaltione de su testu a sa Càmera. "Su Governu disponet una disciplina

dannosa de s'Istatutu nostru e de is cumpetènzias esclusivas nostras in matèria de isfrutamentu de cavas e minas, ma negat sa possibilidade pro nois sardos de tutelare ambiente e paisàgiu", si leghet. Difatis, at ispiegadu Todde, "su Governu cheret esclùdere custos interventos dae sa valutazione de impatu ambientale chi sa Regione nostra diat dèpere pòdere fàghere cando si tratat de su territòriu suo.